

MaaS aneb Já a všechna „S“ – Mobilita jako služba: jak proměnit vize v činy

Přednášející: Martin Russ

Mobilita jako služba (Maas, tj. Mobility as a Service) je koncepce, která klade při přepravě cestujících i zboží důraz na uživatele jakožto středobod dopravních služeb a nabízí jim řešení mobility šitá na míru podle jejich individuálních potřeb. To znamená, že soubor flexibilních možností cestování nabízený koncovým uživatelům vůbec poprvé zahrnuje i snadnou dostupnost nejhodnějšího módu dopravy nebo služby.

To je však pouze jedním z mnoha dalších specifických aspektů souvisejících s touto problematikou. Obecně se pojem mobility jako služby (MaaS) vlastně používá také jako synonymum pro integrovanou mobilitu (Integrated Mobility) – avšak nejen z hlediska možností uživatele, nýbrž také z hlediska příslušných prvků dopravního systému (infrastruktura, vozidla, provoz atd.). Mobilita jako služba je totiž mnohotvárný výtvar: motivace k ní vychází z digitalizace, ze snížení podílu individuálně vlastněných automobilů a zvýšení efektivního využití a také z rozšiřování podílu městské hromadné dopravy na trhu.

- Z uživatelského hlediska je k ní zapotřebí: jízdenka, předplatné a nosič s certifikátem pro přístup k datům. Zároveň je také třeba, aby poskytovatelé používali standardní referenční datový formát umožňující výměnu otevřených dat v reálném čase. Chceme-li uživatelům umožnit informacemi podložené rozhodování, potřebujeme spravedlivý přístup k datům a platformám služeb a rovněž společně dohodnuté formáty pro výměnu dat. Diskuse v souvislosti se směrnicí o inteligentních dopravních systémech (priorita A – multimodální informace a rezervace) se ubírají také tímto směrem. Samotný návrh vymezuje jako prioritu propojení jednotlivých služeb.
- Pro provozovatele a organizátory veřejné dopravy je důležité vycházet z modelů podnikání, které nejsou založeny pouze na datech. My (kdo je to „my“?) musíme zaručit spravedlivou „soutěž“ mezi soukromým a veřejným sektorem a jasné vymezení rolí a funkcí („kdo za co zodpovídá?“).
- Naše trhy mobility jako služby (Maas Markets) – místní, regionální a globální – budou definovány novými technickými možnostmi, cíli politiky a právními rámci, a především pak potřebami a očekáváními koncových uživatelů.
- Pro rozvoj jednotlivých služeb v rámci mobility jako služby musíme vymezit specifické rámce politik, definovat funkční požadavky společných platform a přizpůsobit svá stávající systémová prostředí – v každém místě jinak!
- Prvky nebo vrstvy mobility jako služby je třeba diferencovat do jednotlivých zákaznických rozhraní, interoperabilních páteřních systémů, na základě otevřených dat.

Prezentace probírá a ukazuje, jak všechny tyto nové vize a koncepce převést do zacílené strategické agendy. Pojednává také o možných úlohách politiky a veřejného sektoru. A konkrétně se bude zabývat tím, jaké nástroje a pobídky můžeme použít na podporu přechodu k integrovanému ekosystému mobility zaměřenému na služby.